

קמץ חוגגת 20

בלי משרד, וכמעט ללא צוות מסייע, הצענו ביישוב תוכנית פעילות רחבה, בעיקר לילדים ונועה, ולאחר שלוש שנים פתחנו גן ראשון ברחוב החצב. למרות מהמורות קשות (מות הגננת הראשונה בפיגוע טרור, הצתת הגן בערבו של יום הלימודים הראשון בשנתו השניה) הגן עלה ופרח ונוספו בו ילדים ומשפחות. כיום יש לנו 4 כיתות גן בהן מתחנכים מעל 100 ילדים.

עזרה רבה קיבלנו לאורך כל שנות קיומנו מקהילות אחיות מחו"ל, מרבנים ורבות שרצו לראותנו גדלים, וגם מתומכים בארץ. שנים רבות יצאתי למסעות לחו"ל, בעיקר לארה"ב, בניתי לקהילה קשרים מחוץ לחוף, וגייסתי כך את הכסף הן להקמת מערכת הגנים החדשה והן להקמת בית הכנסת ופעילותו. יש לנו רשימה אדירה של חברי קמץ בחו"ל ובבואם ארצה זהו ביתם הרחב. אלה הם קשרי אהבה ונתינה שאין להם שיעור.

לא לקח לנו זמן רב עד שניסחנו את החזון והצבנו לנו יעדים ומטרות. בשנים הראשונות החלום היה קודם כל להקים בית, שיהיה לנו מקום קבע מעורר השראה, שלא נצטרך לתלות סחבות לבנות על קיר בית הספר כדי לכסות את עבודות התלמידים, שלא נצטרך למצוא עצמנו מתפללים מול מכונת משקאות... רצינו בית כנסת. אנו בבית משלנו כבר שבע שנים אבל אני עדיין צובטת את עצמי בכל פעם כדי להאמין שהחלום אכן הוגשם וכדי להזכיר לעצמי כמה רבים הם אלו שאני ואתם חבים להם תודה.

הקמנו את הבית לא לשם עצמו. הבית הזה התמלא בפעילות חינוכית תרבותית וחברתית מכל סוג. בעשייה שותפים מאז ימאה הראשונים של קמץ הרבה מאד חברים/ות. כל שליחי הציבור שלנו הם מתנדבים, חברי הוועד המנהל וחברי הוועדות ובראש ובראשונה יושבי הראש והגזברים, שזוהי להם משרה מלאה ללא שכר. נוער תל"ם בסניפו המקומי מצטרף לעשייה הן בקהילה, הן בישוב והן בארץ. רשת הפעילים הזו- היא עיקר השגה של קמץ, זה כוחה וזה סוד עתידה.

שמו יוצא למרחוק גם בזכות אירוח קהילות רפורמיות מחו"ל. איזה כיף זה להגיע לכנס רבנים ולשמוע מחברי שם שהם כמיהים להגיע אלינו, כי שמעו איזו קהילה חמה ומכניסת אורחים אנחנו. להבנתי זהו מעשה ציוני מן המעלה הראשונה. בנינו את הבית כמשכן תפילה לתושבי הישוב וסביבותיו וגם כבית ליהודים מארבע כנפות הארץ. בנינו את הבית בשביל עצמנו וגם בשביל הדורות הבאים- בנינו ובנותינו וילדיהם, ואני נושאת תפילה שהמסד שהקמנו יראה בנים ובנות מעמיקים בתורה, בעבודה ובגמילות חסדים. כן יהי רצון.

משולחנה של הרב
הרב מאיה ליבוביץ

20 שנה עבד יעקב בבית לבן חותנו: "זה לי עשרים שנה בביתך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשתי בנותיך ושש שנים בצאנז" (בראשית ל"א, 41). מה שנתן ליעקב כוחות הייתה אהבתו לרחל שבזכותה נדמו השנים הקשות "כימים אחדים" (בראשית כ"ט, 20) וכן משפחתו שהלכה וגדלה וחיוו שהלכו והשתפרו.

אני חושבת על השנים הרבות של יעקב בבית חותנו ועל אהבת יעקב ורחל. שלא כיעקב זכיתי לעבוד בבית ולא בניכר, כמותו זכיתי לראות משפחה גדלה ומתרחבת וכמותו הייתה התקופה הזו בעיני "כימים אחדים" בשל אהבתי את קמץ.

הגעתי לראשונה כסטודנטית לרבנות לחבורה שנפגשה בבתים פרטיים לקבלות שבת ולימוד. הוסמכתי לרבנות ביולי 1993, וזמן קצר לאחר מכן התקבלה קמץ כחברה בתנועה ליהדות מתקדמת. עברנו מבתיים פרטיים לאולם הכניסה תחילה של בית הספר "השלום" ואח"כ לאולם הכניסה של חטיבת הביניים. לאורך השנים הראשונות הייתי נושאת תיק ענק שנקרא בבדיחות "המשרד של קמץ" ובהיכרו יוניון קולג' - מקום חינוכי - אימצתי חדר שהספרניות קראו לו "המשרד של מאיה".

משפחות המייסדים

השנה ויום כיפור בביתם של אביבה שוורצפלד וצבי שניידר. התנועה השאילה לנו ספר תורה ורבנים, אנחנו הצלחנו לשלם עבור חזן וסידורי תפילה. ביום כיפור נכחו כ-100 איש: יושבים, עומדים, רכונים על המדרגות, בחוץ במרפסת- אבל משתתפים בתפילה. היה זה הרגע בו הרגשנו את הצורך הדוחק בקהילה שאינה אורתודוקסית במבשרת ציון.

בשנת 1993 כבר היו מספיק חברים בקהילה כדי להצדיק הגשת בקשה להפוך לארגון ללא מטרת רווח. כאשר אושרה הבקשה, היה זה הצעד הראשון במעבר מקבוצה קטנה לקהילה. אכן דרך חשובה נוספת היתה העסקה של הרב הטריה, הרב מאיה ליבוביץ, במשרה חלקית. קמץ נתברכה במנהיגה אנרגטית וכריזמטית, אשר הובילה את הקהילה הלאה ומעלה והיא עודנה דמות מפתח בהתפתחות המופלאה של הקהילה. לאט לאט הצטרפו אנשים נוספים לתפילות, והבתים שלנו היו קטנים מדי. המועצה המקומית מבשרת ציון נענתה לבקשתנו והקצתה לנו את מבואת הכניסה של בית הספר לצורך פעילות ערב שבת.

אחת מאבני הדרך המשמעותיות ביותר היו פתיחת מערכת החינוך שלנו. בשנת 1995 הורים לילדי גן ייסדו את גן קמץ, שהיום הפך למערכת של ארבעה גנים מעולים. פירוט נוסף תוכלו למצוא במאמרה של גוסי יושע-ברוורמן "קמץ פתח גן".

כבר בתחילת הדרך, היתה הסכמה בין החברים שיש צורך להגיש בקשה להקצאת שטח עליו ייבנה בית הכנסת שלנו. כאשר הוגשה הבקשה למועצה המקומית היא נתקלה בהתנגדות רבה מצד התושבים. אך אנחנו לא ויתרנו - פרסמנו עצומה לתמיכה בבקשה הלגיטימית שלנו ומאות אנשים חתמו עליה. למרות הפגנות רבות שנערכו נגד בקשתנו, לבסוף היא אושרה.

היסטוריה קצרה של קמץ

סטפן רוקס, חבר קהילה
אביבה שוורצפלד, חברת קהילה

משולחן היו"ר

רונן בארי, יו"ר הקהילה

צעדים ראשונים

לאחר מלחמת המפרץ הראשונה ב-1991, הוזמנתי להצטרף לקבוצה במבשרת שרצתה לנהל אורח חיים יהודי באופן שונה מן הדרך האורתודוקסית המסורתית. חמש משפחות (דולן, גרינוולד, אליסון, שוורצפלד-שניידר ורוקס) נפגשו בביתה של עדנה ז"ל, שם קיבלנו מספר החלטות חשובות: להתחיל לקיים קבלת שבת ולאחריה ארוחה משותפת, ליצור קשר עם התנועה המסורתית כדי לקבל תמיכה ולמצוא מורה שילמד שיעורים סביב פרשת השבוע.

את קבלת השבת הראשונה ערכנו בבית. אני שימשתי כחזן וכ-30 איש - חמש המשפחות וחבריהם - לקחו חלק בארוחת שבת משותפת לאחר התפילה. החלטנו לקיים תפילה מסוג זה אחת לחודש, בסבב בין בתי המשתתפים.

החיבור לתנועה הרפורמית (התנועה ליהדות מתקדמת IMPJ)

כאשר התנועה הקונסרבטיבית לא הצליחה לסייע לנו במציאת רב, פנינו לתנועה הרפורמית, שהביעה רצון רב לעזור לנו. רבנים רפורמים שונים לקחו חלק במפגשי קבלת השבת, ולאחר מספר חודשים הוקצו לנו שתי פרחי רבנות (נעמה קלמן ומאיה ליבוביץ) שניהלו את התפילה לסירוגין.

הצעד הראשון לקראת היותנו קהילה התרחש בסתיו 1992, כאשר באופן רשמי הצטרפנו לתנועה ליהדות מתקדמת. הם הודיעו לנו שיסנה תרומה קטנה מחו"ל שנועדה לסייע לנו לנהל את תפילות הימים הנוראים. תוך מספר שבועות פרסמנו ואירגנו את תפילות ראש

"...הלל אומר - הוי מת למידיו של אהרן, אוהב שלום וירדף שלום, אוהב את הברית ומקרבן לתורה" (אבות א' י"ב)

לפני 20 שנה התכנסה חבורה של אידיאליסטים תושבי מבשרת ציון, ומיקמה בנוף הישוב קהילה דתית חדשה - לא דומה ל-40 ומשהו הקהילות האורתודוקסיות במבשרת, לא דומה למה שנתפש בציבור כ"דת". המסר היה שניתן להיות יהודי, ואף יהודי דתי או מסורתי, ועדיין להיות במאה ה-20. שהיהדות היא לא רק תורת חיים, אלא גם תורת מוסר, ושאהבת הבריות ורדיפת השלום מקרבת אנשים לתורה, כמאמר הלל הזקן. הבשורה למבשרת היתה שהיהדות היא שוויונית בהגדרתה, ואינה מבדילה ומפלה בין גזע, מוצא או מין. ברוח זאת, הקהילה בחרה במנהיגה פורצת דרך כרב הקהילה - ה"צברית" הראשונה שהוסמכה לרבנות. הבאת המסר של יהדות פלורליסטית ליישוב התקבלה בתחילה בחשדנות ואף בעוינות, עד כדי הצתת גן הילדים שלנו. אולם בחלוף השנים, וברבות המשפחות החברות בקהילה, השתנה מעמדנו. גני הילדים שלנו הם מהפופולרים ביותר ביישוב. ביתנו, העומד בגאון ברכס חלילים, היו אחד הבניינים היפים ביישוב, ומהווה בית לכל פעילויותנו כפי שחלמנו. אנחנו מהקהילות הגדולות בתנועה, וחברינו מהפעילים המרכזיים בה - ביניהם יו"ר התנועה ויו"ר מועצת הרבנים המתקדמים. לשיא הגענו בשנה האחרונה, בה הפכה חברתנו לאשה הראשונה, שלא לדבר על הרפורמית הראשונה, המכהנת באופן פעיל במועצה הדתית ביישוב. תכניות שלנו, ובראשן "בנק הזמן", הפכו לאושיות מחלקת הרווחה של המועצה המקומית, שמזה כשנתיים שותפה עמנו בפרויקט. סניף "נוער תל"ם" בקהילה גדל, ומהווה גורם מרכזי בין תנועות הנוער ביישוב. עברנו את המשימות הרגולטוריות השונות בדרך לבנית "אגף הנוער" במרתף בית הכנסת, בסיועם הנדיב של חברינו בחו"ל. לקהילה צוות מקצועי מסור, שקידם את הקהילה באופן משמעותי, ביחד עם המתנדבים לפעילויות השונות בקהילה. אך מלאכה רבה עוד לפנינו. עלינו להמשיך ולהרחיב את הקהילה. אנו בטוחים שיהדות פלורליסטית ישראלית הינה ערך שמדבר אל רבים מחברינו ביישוב וסביבתו שטרם הצטרפו אלינו. עלינו לחזק את הקשר בינינו לבין עצמנו - בשמחות אך גם בימי קושי ומצוקה. עלינו להמשיך ולהיאבק ברמה המקומית והארצית למען ישראל שאנו מאמינים בה: ישראל פלורליסטית, דמוקרטית, שוויונית וסובלנית - שהם הם הערכים שמנחילה לנו ההיסטוריה והמסורת היהודית. אני מאחל לקמץ עוד שנים רבות של שגשוג וגדילה, ושהמסר אותו אנו מייצגים יהיה נחלתם של עוד רבים משכינו. אני מאחל שיהיו עוד רבים שלהם נעניק "עושר יהודי להוויה הישראלית".

ספרי תורה

סטפן רוקס, חבר קהילה

שלושה ספרי תורה הוענקו לקמץ לאורך השנים. הראשון היה תרומת קהילת בית ישראל מ-הוט ספרינגס Arkansas ארה"ב. ספר התורה הוענק לקהילה על ידי משפחת טנבאום ב-14 לאוקטובר 1994. ספר התורה השני הוצב בארוננו ב-9 לפברואר 2001, והיה מתנת קהילת קול עמי מניו יורק. ספר התורה השלישי נתרם על ידי משפחת רענערט, משפחה אורטודוקסית מארה"ב, לזכרו של אורי גרוסמן ז"ל, אשר נפל במלחמת לבנון השנייה. משפחת גרוסמן העניקה את ספר התורה לקהילת קמץ בטקס זיכרון מרגש לזכרו של אורי ז"ל, שהתקיים ב-2 לינואר 2009. זהו כנראה ספר התורה היחיד בעולם שאת מעילו מעטרת מילות שיר עבריות משירה של רחל: "עקרה" – "אורי אקרא לו, אורי שלי! רך וצלול הוא השם הקצה. רסים נהרה".

תאריכים חשובים בהיסטוריה של קמץ:

- ט"ו בשבט 1994 העברת התפילות מהבתים הפרטיים לבית ספר ביישוב.
- נר ראשון של חנוכה 1997 טקס העליה לקרקע. כתב ההתחייבות של חברים מעבר לים לחיזוק תמיכתם בתנועה הרפורמית הוטמן באגרטל.
- 12 במרס 1998 טקס הנחת אבן-פינה. עם בניית חלון הפונה לירושלים, ילדי הגן בנו את הקיר הראשון באופן סימלי על הבמה. בטקס זה הונח האגרטל, בו הושמה ההתחייבות, על האדמה בה עתיד היה להיבנות הבניין.
- 30 בספטמבר, 2005 לאחר 12 שנים במשכנים זמניים, הועברו שני ספרי התורה של קמץ לתוך הבניין החדש שטרם הושלם.
- 10 במרס 2006 אולם התפילה המרכזי על שם דונלד ואדיט ד"י נחנך (באמצעות תרומה נדיבה של ננסי ואוסטין ביטל), בנוכחות חברים מכובדים רבים שבאו מעבר לים. חברים אלה לקחו חלק בחתימת הכתובה שנכתבה במיוחד עבור ארוע זה.

כיום מהווה הבניין היפהפה של קמץ אבן שואבת למתפללים, ללומדים ולמבקשים לערוך בבית הכנסת היפה שלנו טקסי בר ובת מצווה, לאור ערכי הקהילה וחזונה, כפי שנתגבשו במאי 1997 - "לגשר בין מסורת יהודית היסטורית לבין העולם המודרני, תוך מתן אפשרות לשינוי ולהתחדשות. מציאת האיזון בין שאיפות היחיד ומימוש עצמי לבין מחויבות כלפי הקהילה והאוכלוסייה בכלל. להבטיח את כבוד האדם באשר הוא, שכן כולנו נבראנו בצלם אלוהים. שוויון ופולורליזם: דלתות הקהילה פתוחות לכל – לגברים, לנשים, לבוגרים ולילדים, לכל קבוצה וחתך בחברה. אוניברסליות לשמוע נקודות מבט שונות. שימור אופייה הדמוקרטי של מדינת ישראל ופיתוח סובלנות בחברה, מעורבות בצדק חברתי ובעזרה הדדית."

מה קורה? אני קורא!

עומרי באר, חבר קהילה

שהכישורים שאנחנו נזהה ונטפח בעשרת המפגשים שלנו עם התלמיד, ישמשו אותו אחר כך בלימודים. אמת, אנחנו מלמדים את טעמי המקרא, אבל החומר שאנחנו מעבירים דורש השקעה רבה מצד התלמידים, ואם נלמד אותם לגשת לחומר בצורה נכונה ומתאימה, ייתכן והם ייקחו את העבודה הזאת הלאה. יש לנו את היכולת לשנות את היחס של תלמיד לחומר נלמד, אם רק נדע לזהות את כישוריו וללמד אותו בהתאם. יש עשרות רבות של דרכים לזהות כישורים ייחודיים של תלמיד ולא אוכל לפרט אותן כאן. את רובן יש ללמוד תוך כדי הוראה, וכשאנו נעשים מורים מנוסים אנו מרגישים איך, לפעמים, אנו גם מצליחים לשנות חיים של נער או נערה צעירים. כן, כל זה מהוראת טעמים. מבטיח.

ולכן, העצה הכי חשובה שיש לי לתת למורים חדשים היא שחשוב ללמוד את התלמידים שלנו, להכיר אותם ולנסות להבין איך הם ילמדו באופן הכי יעיל ומהנה. אם נצליח בזאת, שאר החומר יזרום כמו נהר רחב, וחווית ההוראה שלנו תהיה קלה ומהנה.

בשמונה השנים האחרונות זכיתי לקחת חלק בפרויקט הוראת הטעמים של קהילת מבשרת ציון. בפרויקט זה נוער מלמד נוער את טעמי המקרא וההפסטה כחלק מההכנות לטקס בר המצווה. הדרכה זו היא ייחודית, והופכת הן את חווית העליה לתורה והן את חווית הוראת הטעמים בקמץ למספקות, בונות ומהנות.

קצר הדף מלהכיל את כל מה שיש לי לספר על הוראת טעמים בקהילה. לא אוכל להתייחס היום לכל מה שיש למורה טעמים "זקן" למסור לדור הצעיר. בחרתי לספר לכם היום על היבט אחד של העבודה שלנו, שהוא לדעתי בין החשובים ביותר.

החוויה של עבודה עם נער או נערה, אחד על אחד, בחונכות אישית לאורך התהליך היא חוויה מיוחדת במינה. לרוב התלמידים לא היו מדריכים אישיים בעבר החינוכי שלהם, וסביר שלא יהיו להם (אולי עד המורים הפרטיים לבגרות במתמטיקה). יש לנו כמורי טעמים הזדמנות פז לזהות יכולות, כישרונות ומגבלות של תלמידים, כאלו שאולי נעלמו מעין המורה בכיתה בת 40 תלמידים. משום שאנחנו מלמדים כל תלמיד לחוד, ומשום שהבדל הגילאים בינינו לבין התלמידים שלנו לא גדול במיוחד, אנחנו יכולים להוציא מתלמידים יכולות לימודיות שבית הספר אולי פספס. כל תלמיד לומד בצורה שונה, ואנחנו יכולים להתאים את ההוראה שלנו לכישורים של התלמיד יותר מכל מורה אחר בחייו. היופי בדבר הזה הוא

חנוכת בית הקהילה

יושבי הראש לדורותיהם

את הגן. במהרה גם מצאנו את רחלי, הגננת הראשונה של גן קמץ. צעירה, דינמית ובצעדיה הראשונים לאחר סיום הלימודים. היא קיבלה את הילדים בזרועות פתוחות ובטונות של אהבה. הרב מאיה החלה בפעילותה הענפה בגן בחגים. והילדים והצוות החלו ללמוד יהדות ביסודיות.

אבל ירד על קהילתנו הקטנה כשאיבדנו את רחלי בפיגוע טרור. ובתוך האבל נאלצנו גם לחפש גננת חדשה, שנמצאה בסופו של דבר בדמותה של אחת הגננות הוותיקות והמוערכות בסביבה. הימים היו ימי דיונים בהקצאת קרקע לבניין הקהילה, ועמם גם התנגדות עזה של חלק מתושבי מבשרת. התנגדות שהחלה בהסתה והגיעה בשיאה לאירועי שריפה. אירועים שחיבו שוב התגייסות הקהילה לשיקום הגן ובניית הקהילה. אז כן, האתגרים היום שונים ועיקרם ביסוס והגדלת המעורבות הקהילתית והייקף המשתתפים; ובכך הצלחנו - מעורבות התושבים והחברים בפעילויות גדלה מאוד. וכאז כן עתה, אנו שמחים על כל משתתף המופיע בתפילה ועל כל הכרה ושיתוף שיש עם כלל תושבי היישוב.

כאשר נתבקשתי להיות יושב הראש השלישי בקמץ, התמלאתי כבוד וגאווה. למרות שהייתי חלק מן הקבוצה המייסדת וחבר הנהלה מן ההתחלה, הבנתי את המשמעות ואת האחריות שבעמדה זו. כאשר לקחתי על עצמי את תפקיד יושב ראש, היה לקמץ גן ילדים קטן, עם רשימת המתנה ארוכה ולפיכך עלה צורך במקום גדול יותר. את התפילות ניהלנו במבואה שבאחד מבתי הספר ואולי הכי משמעותי - היה חסר משרד. המשמעות הייתה שעד מהרה הפך אחד החדרים בבית מלא בניית של קמץ. הרב מאיה עבדה באופן חלקי בקמץ, וכאשר עזבה את עבודתה הנוספת ב-IMPJ, הצורך במשרד הפך לדחוף. לצורך כך שכרנו בית שהיה גדול מספיק לאכלס שתי כיתות גן ומשרד. ולראשונה העסיקה קמץ מזכירה.

הפרויקט המאתגר ביותר בתקופת כהונתי היה קידום מיזם הבניין שלנו. לאחר ארבע שנים מלאי בירוקרטיה, השיגה לבסוף קמץ היתרי בניה. האדריכלים ג'ף ודבי רמז נבחרו לצורך תכנון וביצוע בניין רב שימושי שיהווה בית כנסת ומרכז קהילתי. שלד הבניין נבנה בשנת 2000 ובשל חוסר תקציב הוא עמד ריק עד שלבסוף נחנך בספטמבר 2005. גן הילדים נחנך אף

הווחה, כספים, גיוס משאבים ועוד, וראו זה פלא - גם ועדה לשלבי התכנון הראשוני של הבניין. מימיי לא ראיתי קבוצה כל כך נלהבת, מוכשרת ומסורה של אנשים. תפקידי היה להחזיק בכל החוטים, אולם בתשעה מכל עשרה מקרים, פשוט הצטרפתי להשראתם ולעבודתם היעילה של האחרים.

אני גאה על מעורבותי בשלבי הראשונים של מיזם נהדר זה - קהילת מבשרת ציון, ואני נפעמת אל מול כל מה שהשגנו ב 20 שנים קצרות. אני גם מלאת ענווה אל מול האנשים המוכשרים והמסורים, אשר הלכו בצעדי יושבי הראש הבאים של הקהילה: חנה סורק, סטפן רוקם, ירון שביט ורון בארי.

אני עצמי לא תמיד הרגשתי כמנהיגה, כי אם כמי שנאחזת בזנבו של כוכב שביט, נלחמת על חייה. איזה מסע מסעיר ומייגע כאחד!

בראשית דרכה של הקהילה, בעקבות חברתי אביבה, הפכתי ליו"ר את התפילות קיימנו אז באולם הכניסה של חטיבת הביניים. שנראה כמו כל אולם בית ספר: הרצפה מאריחים פשוטים, חלונות גבוהים בצד אחד והרבה מסדרונות שהוליכו מהאולם לכיתות. היתה תחושה של הליכה לאיבוד בחלל גדול וקור. בכל ערב שיש היה צורך לסדר את האולם, לנקות ולשוות לו מראה של מקום תפילה. עם זאת, שמחנו במקום זה, כי קודם לכן התפללנו בבתי פרטיים שצרו מלהכיל את כל הבאים. התחלנו בערבי שיש וגלחנו במהרה גם לימי שבת. הדרישה לחגיגות בר מצווה אף היא החלה להתעורר וכמה מהטקסים היפים והראשונים שלנו נחוגו באולם זה. שם גם הכנסנו ספר תורה ראשון בטקס שהרב מאיה הפליאה לעשות כדרכה. היתה אווירה של ראשונות. לא ידענו כמה אנשים יבואו לתפילה בערב וכמה יופיעו בבוקר. כולם הכירו את כולם ונדבקו בד"כ במחויבות להופיע, כי "מי ידע, אולי האולם יהיה ריק".

התחלנו גם בצעדים ארגוניים מסודרים: מנהלה, בקשות להכרה כמלכ"ר וקשרים עם גופי המועצה. התחלנו בהקמת גן ילדים, ולשם כך אותר בית בשכונה הישנה של מבשרת. הבית שופץ והגינה סביבו גודרה. התלהבות ההורים והחברים עזרה לנו להירתם למשימה ולהכשיר

נפלה בידי הזכות להיות יושבת הראש הראשונה של קהילת מבשרת ציון. יחד עם זאת, בשנות ההקמה של קהילתנו (ראו מאמרו של סטפן רוקם) לא היו תפקידים או תארים רשמיים. כל מי שהיה מחויב למטרה, הגיע באופן טבעי אל מרכז הפעילות. הזמן היה משאב יקר, אולם כולם נרתמו, בהתאם לכישוריהם ומומחיותם.

היו לנו מתנדבים לכל עניין: תכנון פעילויות, עדכון רשימת הטלפונים ההולכת וגדלה, כתיבה לעלון, פרסום, שינוע סידורי תפילה וכסאות, ועוד. מצאתי את עצמי מתווכת ומתאמת בין הפרויקטים השונים והפעילים, משימה אשר בימים טרם הדואר האלקטרוני דרשה התרוצצות מרובה, לעיתים קרובות עמוק אל תוך הלילה.

רק מאוחר בשנת 1992, לאחר שקיימנו את המחזור הראשון של תפילות הימים הנוראים, והחלטנו באופן רשמי להצטרף לתנועה ליהדות מתקדמת, נוצר ההכרח למנות יושב ראש רשמי. נודבתי לתפקיד על ידי חברי הפעילים, ככל הנראה לאור כישורי הטובים כ"מתרוצצת" מומחית. בחודשים שלאחר מכן קיימנו פגישה רשמית, חיברנו חוקה, בחרנו ועד מנהל, הקמנו ועדות, והשגנו אישור והכרה כעמותה רשמית - ארגון ללא מטרות רווח.

המשכתי בתפקידי כיושבת ראש עד לשנת 1996. במהלך כהונתי הייתי עדה להתפתחותה של הקבוצה הקטנה והדינאמית שלנו - של שותפים לדרך לכדי קהילה אמיתית, אשר חברה חולקים תחושה של הזדהות ומחויבות למטרות הקהילה. צעד גדול קדימה היה המעבר מתפילות קבלת שבת וארוחת ערב בבתי החברים בכל שבוע שני, לתפילות קבועות מידי שבוע בבית הספר המקומי.

כן, איבדנו משהו בתהליך - אותה אווירה בלתי רשמית ואינטימית, אולם הרווחנו כל כך הרבה! תחת הדרכתה ומנהיגותה הדינאמית של הרב מאיה ליבוביץ, יצרנו לנו באופן הדרגתי נוסח משמעותי משלנו לקבלת השבת, תפילות שבת בבוקר, טקסי בר ובת מצווה וחגים. הפכנו לקהילה תוססת וצומחת במהירות, בעלת גני ילדים מבוקשים, מפעילת חוגים ופעילויות לילדים, נוער ומבוגרים. הועד המנהל המסור, כמו גם חברי קהילה רבים, היו פעילים בועדות השונות בנושאי תפילה, חינוך, עזרה הדדית,

גוסטי יהושע-ברוורמן, חברת קהילה

A large group of children and adults posing outdoors in a wooded area. The children are wearing colorful clothing and some are holding small objects. The adults are standing behind them, smiling.

החזון או, אם תרצו, החלום שלי של תחילת הדרך שבאחד הימים תהיה רשימת הממתנה לכן הזה - התממש במהירות. וכשאני מקבלת מעט לעת טלפון ששואל "האם את מכירה גן קמץ? אולי תוכלי לעזור לנו להתקבל", אני יודעת כי האמירה של הרצל תקפה גם למיזם המיוחד הזה: " אם תרצו אין זו אגדה... ואילו, אם לא תרצו הרי כל אשר סיפרתי לכם אגדה הוא, ואגדה יוסיף להיות".

יו"ר בין
פרופסורים
ירון שביט
יו"ר קמץ, 2004-2009

הארכת ועוד לא כתבתי כלום על התהליך של המעבר לבנין, על ההחלטה להעביר את הקהילה למרות שהבנין טרם הושלם, על ההתגייסות של כולם ועל האנרגיות העצומות ששאבנו מכך; זאת וגם - על האתגר של מעבר הקהילה למעמד של "בעל בית", על כל האחריות הנובעת מכך והאתגרים הכספיים. בזכות ההתגייסות של כולם, המחויבות והרצונות של הוועד שעבד לצדי ובמיוחד של אביחי חזנטל - הייתי גאה להעביר את האחריות להנהגת הקהילה לבא אחריו.

נוער נוער נוער

קמץ מקיימת פעילות נוער משנת 2005. נוער תל"ם מהווה אבן שואבת לבני נוער מהקהילה ומחוצה לה, אשר מחפשים מסגרת בלתי פורמאלית איכותית, ערכית ואינטימית. הנועה בניצוח רכזי הנוער בעבר ובהווה, יוזם פעילויות פנים וחץ קהילתיות כגון הפורמון המסורתי, עליה לרגל לירושלים בחג השבועות ועוד. בנוסף, מהווה הנוער שותף פעיל גם בפעילויות אחרות כגון: קבלת שבת קהילתית ברוח נוער תל"ם, השתתפות באירועי יום שואה, מעמד מזיכרון לעצמאות ועוד. ברוך, כי המשכה של הקהילה טמון בדור הצעיר, מתוך ראיית הולד מוקם בימים אלו אגף הנוער במבנה הקהילה. נביא את ברוכותיהם של שני רכזי נוער בעבר: אודי דבורקין ואשר סטהיל.

משולחנו של אודי דבורקין רכז נוער תל"ם, 2006-2007

בין השנים 2006 - 2007 הייתי רכז הנוער של קהילת מבשרת ציון או רכז הסניף המבשרת-ציוני של נוער תל"ם. שני הדברים הם לא בדיוק אותו דבר, אבל בהתחלה, כשהיו לנו 6 ילדים, זה היה פשוט.

מההתחלה היה ברור שקהילה שרצה עתיד צריכה נוער פעיל ומחוייב. היה נראה שאל מול הסניף העצום והמבוסס של "הצופים" אין שום סיכוי להקים תנועת נוער מספיק ביישוב. לכן, המסר שלנו לא היה שאנחנו מתחרים ב"צופים" אלא מציעים משהו אחר. בראש ובראשונה הדגש הושם על כך שאנחנו תנועה דתית; החניכים העבירו קבלות שבת, הם למדו טקסטים יהודיים, עסקו בגמילות חסדים ודיברו על יהדותם באופן גאה.

שנית, התייחסנו לנוער כאל שותף שווה ערך ולא כאל 'צרכנים' או 'ילדים'. בתוך שנה קצרה של קורס הדרכה היו לנו 11 מדריכים, שהם יותר מכפי שהיינו צריכים. בשנה שלאחר מכן פתחנו שלוש קבוצות חניכים והצבנו לעצמנו יעדים קטנים: בחודש ספטמבר קיוונו לעשרה חניכים בכל הסניף (כיתות ד'-ט') - היו לנו 30! בקיץ שלאחר מכן, לאחר עבודה מאומצת של הנוער עצמו, יצאו ממבשרת ציון 62 חניכים למחנה חו"ל!

מבחינתנו המדריכים לא היו רק מד"צים אלא קיבלו יחס של מנהלים; מבחינת הסניף לא היה של אלא שלהם. הם ישבו בישיבות, קבעו מטרות, ביקשו תקציבים והתווכחו. עובדה זו הביאה לכך שהמד"צים (והחניכים הבוגרים יותר) הרכיבו את החלקים שלהם בפאזל הקהילתי. הם לא היו עוד סניף של תנועת נוער היושב במבנה הקהילה אלא לקחו בה חלק פעיל! הם השתתפו בכל חג, העבירו פעילויות לילדים בגיל הג, מכרו שנות טובות, הציגו בפורים, הפעילו סדרי ט"ו בשבט בנחל חלילים ואפילו עזרו קצת לרב מאיה בחוג הבר מצווה.

לשנת 2010 לקהילת מבשרת ציון אאחל

בתחילת הדרך חשבתי רבות על התיב החינוכי הנכון אשר עלי לנקוט בעבודה עם הנועה. מהר מאוד גילתי, כי הנציאות משתנה בקצב מסחרר. ודבר שרלונוטי להיום אינו בהכרח רלונוטי למחר. הדרך החינוכית אותה אימצתי היתה מתן כלים להתמודדות עם הנציאות המשתנה; במציאות שתעמיד את החניכים בצמתים רבים ובדילמות אשר ישפיעו עליהם ועל סביבתם. כלים אלו הינם ערכים.

קהילת קמץ הינה קהילה המושתתת על ערכי סובלנות, פלורליזם, יהדות, אהבת הזולת ושוויון - ערכים אשר בבסיסם מונחת תפיסת עולם צודקת ונכונה המהווה נר לרגלי העולם הרפורמי והיהודי-פלורליסטי. תפיסת עולמי המושפעת בצורה רבה מערכים אלו, יחד עם התמיכה של קהילת קמץ, אפשרו לי ולנוער לעשות תהליך חינוכי וערכי משמעותי. ניתן כבר לראות את פירות התהליך בבוגרי הסניף שהשתלבו בתפקידי פיקוד ומנהיגות במכינות הקדם צבאיות ובצבא.

החיבור של הנוער לקהילה הינו חיבור חשוב ומיוחד בו הנוער הופך לחלק אינטגרלי מהקהילה, תוך יצירת תחושת מחויבות ושליחות לעיצוב עתידה. במהלך תקופתי בקמץ הרגשתי, כי תחושת מחויבות זו התגברה וכי הנוער רואה בקמץ כבית הטבעי והנכון לו. אני מאחל לקהילת קמץ, לנוער שלה ולבוגרים המון הצלחה והמשך עשייה חברתית, חינוכית וערכית במבשרת ציון ובישראל בכלל. אני בטוח, כי דרכינו עוד תפגשנה בעתיד.

שתמשיך לגדול ולהאיר את הדרך לירושלים, לכנס את הנוער שמחפש רוחצה בזהות יהודית דתית ליברלית, שתשיכיל לקלוט את אותו הנוער בצעירותו ושתזכה לראות בהצלחת כל אחד ואחת מילדיה ונעריה. שתזכו להגשים את תפילתו של א"ד גורדון, כי הנוער והזקנים יחלקו את רגעייהם הטובים והפחות טובים יחדיו. הנוער והמבוגרים היו חלק מקהילה אחת בתחילת הדרך, ותפילתי לכם שתמיד תהיו כאלה.

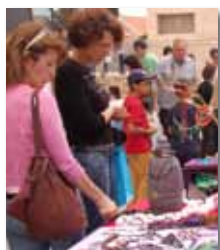
**"בנערינו ובזקנינו גלך
עם אהד היינו, עם אהד נהי,
כי ממקבת בור אהד נקרנו;
יחדיו נחלקה גם שמחה גם נהי"
א"ד גורדון**

משולחנו של אשר סטהיל רכז נוער תל"ם, 2010-2012

סיימתי את תפקידי בקמץ לפני כתשעה חודשים ושמחתי כאשר הקהילה ביקשה ממני לכתוב משהו לכבוד חגיגות ה-20 של הקהילה. תפקידי כרכז הנוער בקהילה לא היה העבודה הראשונה שלי אך בהחלט זה שהשאיר עלי חותם ורושם משמעותי יותר מכל תפקיד שביצעתי בעבר. העבודה עם נוער הינה עבודה חינוכית חשובה ביותר בה אנו זוכים לעצב ולחנך דור צעיר, אשר עומד להשתלב ולקחת חלק בתחומים רחבים בחברה; בצבא, באקדמיה, בקהילה ובשוק העבודה.

תמונות מספרות

בני ובנות מצווה

גליה כהנא-פרידמן, רכות הקהילה
עדי אלמון-בוקאי, רכות בנק הזמן

בהמון אהבה ובאיחולים לשנה טובה
אבנר זמרון, בשם קהילת מבשרת ציון

מבשרת ציון, שבת, כ"ג אלול התש"ס
פרשת ניצבים - וילך (23 בספטמבר 2000)

מעשה נפלא בפרוכות, רימונים, ועוד... הרב מאיה ליבוביץ

בימים בהם לא היה לנו עדיין בית כנסת, ונהגנו להתפלל במבואת חטיבת הביניים, השתמשנו בארון עץ מעט עלוב. נהגנו לכסותו בפיסת בד גדולה על מנת שלא יראו את מצבו ובכדי לשמח לבבות המתפללים.

כשהגיע גלעד דולן למצוות החליטו סבו וסבתו, משפחת הלה, לתרום פרוכת ראווה. על בד לבן מרהיב, הם הזמינו מעשה חוקם של נשים אתיופיות, וארוננו העלוב לא ידע נפשו משמחה. משהושלמה מלאכת המשכן שלנו ונבנה ארון קודש חדש, היתה עדנה, בתם של הזוג הלה, כבר חולה מאד. הצעתי לה להתאים את הפרוכת לארון הקודש החדש; קיוויתי שכתפירת הפרוכת יהיה כדי מעט מרפא לעדנה. החלטנו להעביר הרקמה לבד חדש.

הזוג דיאנה וג'רלד מוריס התגייסו למלאכה בנפש חפצה ועסקו בהעברת הרקמה תוך צילמתי התוצר הסופי כדי להראותו לעדנה בבית החולים. פספסתי אותה ביום. אבל אני יודעת ששמחה בכל מאודה על ההתאמה. במלאת 30 למותה הקדשנו לה הפרוכת החדשה בנוכחות כל בני משפחתה. פרוכת הלה-דולן משמשת אותנו כל ימות השנה, אבל בהתקרר ראש השנה לובש ארוננו על תכולתו לבן. אז מתחלפת הפרוכת "האתיופית" בפרוכת תרומת משפחת גרינוולד. הגרינוולדים לא עושים דבר רק לשם עצמם, כך מאזכרת הפרוכת של חגי תשרי לא רק את קרוביהם שאינם עוד, אלא גם שמות בני משפחה נוספים של חברי קהילה אשר הלכו לעולמם.

למשפחת גרינוולד זכות גם על כיסוי תורה לבן שנתרם ליום הולדתו ה-60 של ג'ורג', אשר נחגג כהפתעה והשמחה רבתה. ואיך אפשר לדבר על מלבושי תורה מבלי להזכיר את הראשונה שבהם - החגורה שרקמה אמו של סטפן, אנה חוק, לכבוד יום הולדתו החמישים. הוריו של סטפן, שהיו מעורים מאד בחיי קמץ, אינם עוד בין החיים והחגורה מזכירה לנו אותם בימים אחרים. עם כל ספר תורה שנתרם לנו הגיעו גם מלבושים. היו גם מלבושים שהגיעו ללא ספרי תורה; כך למשל מעיל שתפרה אמנית אמריקאית לכבוד הסמכתי והיא בלתה ואיננה. מעיל נוסף ופמוטים מבד שנתרמו עי רוברט ומרלין בלשטוק מפאלו

לתורה, אפילו שאני בת. והנה במסגרת הקהילה הרפורמית, החלום הפך למציאות. אני מרגישה חופש גדול שהצלחתי לעשות זאת."

בקמץ כל ילד וילדה יכולים לעלות לתורה ולעולם לא מאוחר מידי לעשות זאת. כך חברנו ג'ורג' גרינוולד, אשר הגיע לגיל מצוות בתקופת השואה ולא זכה אז לעלות לתורה, עשה זאת שנים לאחר מכן בבית הכנסת של הקהילה. מתוך דבריו של אבנר זמרון לג'ורג' גרינוולד בטקס עלייתו לתורה:

כבר הדגישו חז"ל מלפני זמן כה רב,
אין אומרים מלוא שבחו של אדם בפניו,
ולכן גם אני כאן, ובזו השבת,
משבחי ג'ורג' שלנו אמנה אך מעט.

האם ג'ורג' הוא גבאי או שמא שמש -
עניין לא חשוב, כלל אין בו ממש.
חשוב מה שג'ורג' עושה וכיצד
ועל כך רבותי, אעמודה מיד.

זה שנים, ברוב אחריות ובמלוא דאגה,
כל ימות השנה, בלא כל הפוגה,
בעזרת משפחתו - משפחה מגויסת -
ג'ורג' מופקד על ניהול ענייני בית-הכנסת.

כה מסור לקמץ ותמיד כה חרוץ
(ממש כמו לפני אלף שנות בקיבוץ)
והכל הוא עושה כשנפשו חפצה,
אנשים כמותו כמעט לא תמצא!
מי טורח תמיד לסדר ת'אולם,
מי דואג פה תמיד לנוחות של כולם
- יודעים זאת כולנו, כל אחד ואחד -
זה ג'ורג' יקירנו, איש כה מיוחד.

ואכן כמתואר בפרוטרוט רבותי,
ג'ורג' ראוי לקילוס ושבחים עד בלי די.
אך לא ג'ורג' בלבד עושה במלאכה
לצידו ועמו אף ישנה משפחה.

משפחת גרינוולד, משפחה נהדרת,
בין היפות שיש במבשרת,
שהיא לקמץ מתמיד מסורה,
שהיא בקמץ שלובה ושזורה.

ולכן רבותיי, זה בכלל לא מתמאיה,
שבת זוגתו הינה דווקא תחיה
ולהם ילדים - כל בן/בת פורת -
משולמית ואולה ועד אפרת.

על רוב עשייה, השקעה מאמץ,
על שנים של תרומה לקידום של קמץ,
ותמיד כה בנעם, מעולם בלי תלונה,
בלי חשבון, במסירות-שכולה-נתינה,
עוד מאז ייסודה של קמץ, מתחילה,
לך ג'ורג' יקה מגיעה התהילה!
ולכם בני משפחת גרינוולד היקרה,
המון איחולים והמון הוקרה.

קמץ מקיימת מזה שנים רבות סדנת הכנה ייחודית לבני ובנות מצווה לקראת עלייתם לתורה, במסגרתה לומדים בני הנוער מושגים ביהדות, טעמי הפרשה וההפסדה, הנחת תפילין ועוד. התחלנו מקומץ טקסי בר ובת מצווה שקיימנו בקהילה וכיום אנו מקיימים למעלה מ-50 טקסים בשנה, מתוכם כרבע טקסי עלייה לתורה של בנות.

נועה אפשטיין, בת המצווה הראשונה בקמץ

בקהילה עולים לתורה גם ילדים וילדות בעלי צרכים מיוחדים; כל אחד על פי יכולתו וכישרונו. כל טקס של עלייה לתורה הוא תמיד מרגש, אך בטקסים אלה ישנה התרגשות מיוחדת ומשמעותית לא רק למשפחה אלא גם לאורחים ולקהילה עצמה. נביא בפניכם מבטים קטנים המשקפים רגעים גדולים של התרגשות ושמחה:

טלי, הלוקה בתסמונת דאון, השקיעה שעות רבות בלימוד הפסוקים וטעמי המקרא לקראת עלייתה לתורה. את התפילה פתחה טלי בשירה של "אשרי יושבי ביתך" וריגשה את כולם בדרישה האישית שנשאה.

בת המצווה של טלי פורת, ג' תמוז תשנ"ט (יוני 1999)

גם תמה, ילדה הסובלת ממגבלות למידה, הינה דוגמא חיה לניצחון הרוח על הגוף. תמר עלתה לתורה ב-1999 וריגשה את כולם בדבריה: "היום הגשמי חלום. כאשר השתתפתי בבר-מצווה של האחים שלי דוד ואמיר, חלמתי שגם אני אעלה

לא מהטעם המובא במקורות; אלה סבורים, כי דווקא הנגינה בשבת מרחיקה מבתי הכנסת הרפורמים גם את אלה המסורתיים הפוקדים אותם בשבת ובחג. לטענתם יש מקום להגמיש מעמדותיה של היהדות הרפורמית ולו על מנת להנגישה גם לאלה האחרונים. במובן הזה, אומרת הביקורת – טרם הבשילה העת להכנסת כלי נגינה לבית הכנסת בשבת ובחג.

מנגד, יש הסבורים, כי הנגינה היא בבחינת עבודת קודש מממש. הנגינה מנעימה את זמן קבלת השבת ואת התפילה ומעצימה את החוויה הקהילתית; דווקא היא שתשיב את המתפללים אל בתי הכנסת. יתרה מכך, טוענים התומכים בנגינה, אם ב"שינוי" עסקינן אז מה הבדל הוא אם מתירים או נסיעה בשבת לבית הכנסת או נגינה? אדרבא, אין זאת אלא שמירת מסורת עתיקה והיא בבחינת השבת עטרה ליושנה. מהו העיקרון לפיו ננהג בהצדקת איזו מהעמדות. קהילתנו בחרה בעקרון הליברליזם, לפיו - עבודת האדם את האל היא רצויה אם בצידה יש כוונה רצויה, ועל כן הותרה הנגינה בבית הכנסת שלנו בשבת.

לקרוא לכם משפחה כי כך אני באמת מרגישה - כמו חלק ממשפחה גדולה שעוטפת, מחבקת בחום רב ונותנת אין סוף אהבה וקבלה.... הזכות לשרת אתכם, לזום וליצור ביחד, לפעול יחד למען תיקון עולם וקירוב לבבות היא גדולה. יש פה בקהילה קבוצה מדהימה של אנשים עם מסירות ונתינה אינסופית לקהילה - דעו לכם שאין זה דבר מובן מאליו וזה בעצם תוצאה ישירה של מי שאתם: אנשים אכפתיים, שואפים לצדק, סקרנים, רוחניים ובעיקר אוהבים ומקבלים.

דברים אלה מבטאים את התחושות של רבות מרכזות הקהילה לאורך השנים כלפי הקהילה המיוחדת הזו.

עוד נשובה אל ניגון עתיק...?

מתוך עלון הקהילה שנת 2000
עדי אלמון-בוקאי, רכות בנק הזמן

בשנותיה הראשונות של קמץ עלתה סוגיית הנגינה בשבת. רבים אהבו את התוספת המוסיקלית אבל היו לכך גם מתנגדים. החלטנו ללמוד את הנושא באופן יסודי ורק לאחר מכן לבקש את תגובת החברים/ות. נעזרנו בפרופ' אלי שליפה מומחה בליטורגיה יהודית, ולמדנו מקורות העוסקים בנגינה. הרי לכם תקציר ממה שכתבנו אז בעלון הקהילה.

בתנ"ך ישנה עדות לכך שבתקופת בית ראשון היו מנגנים בבית המקדש בכלל ובשבת בפרט. בתקופת המשנה והתלמוד הוכנסה למשואה אמת הנגינה האסתטית; אם ערב צלילו של הכלי התירו לנגן בו בבית המקדש, ואם צרם הוא - אז לא. לאחר חורבן בית המקדש ועקב האבל הלאומי הכבד חל איסור לשמוח ולנגן בכלי נגינה. במשנה תורה, הלכות תעניות מקבל הרמב"ם את איסור הנגינה ושמיעתה מפני החורבן, אך מחריג אותה לפחות למקרה של מצוות חתן וכלה. כך שכבר כאן ניתן לראות חזרה של השירה למשכנות ישראל.

חלק מההתנגדות לנגינה בתפילת שבת נובעת מהטעם של חילול שבת. בשולחן ערוך הלכות שבת כתוב: **"השמעת קול בכלי שיר - אסור"**. הרמב"ם מסביר את האיסור בחשש פן יחייב הכלי תיקון וזה יבוצע בשבת, שהוא בבחינת חילול שבת.

במאה ה-19 החזירו ראשוני הרפורמים את הנגינה לתפילה, הם נימקו זאת בכך, שאין עוד טעם לשמר את מנהגי האבלות על חורבן בית המקדש. במיוחד לאור תקומתה של מדינת ישראל. זאת ועוד, גם ביחס לחשש מתיקון כלי הנגינה בשבת השיבו, כי מאחר והנגינה מתבצעת בתוך קהילה יהודית, הרי שאין סכנה שהמנגן יחטא בתיקון בשבת ולמעשה חשש זה אינו ממשי. הוויכוח בשאלת הנגינה בשבת הינו ארוך שנים עוד מימי התנ"ך ועד ימינו אנו. גם קהילתנו הקטנה חלוקה בדעותיה בנושא זה. יש המצדדים באיסור, אך

אלטו ואשר הכינה האמנית אינה גולב מניו ג'רסי. זהו סט צבעוני מרהיב, שקישוטיו מעטרים את הפסוק משיר השירים: "שלחייך פרדס רימונים".

לפני שנים אחדות קיבלנו תרומה מצדקת מיוחדת, מי שגירה לאחר לימוד אינטנסיבי וחייתה בקרבנו שנים אחדות. היא תפרה מעיל וחגורה מעוטרי חרוזים שהיא שזרה במו ידיה. אסתר חיה היום בשרון אבל ליבה בביתנו והיא ממשיכה לתרום לנו בדרכים עלומות.

מופלא מכלם אולי הוא הסיפור על כלי הקודש: סט ורימונים, שתרמה משפחת טננבאום. לני טננבאום אובחן כחולה סרטן ועל פי דברי רופאיו לא נותר לו זמן רב לחיות. הזוג העביר לי תרומה והאיץ בי לבחור אמן ולקדם העשייה. וועדת האמנות התרוצצה ובחרה בסטודיו "חי" שבחצות הוצר: הוחלט על דגם רימונים. שלחנו ללני דוגמאות בפקס' לאישורו. הפעלנו לחצים על סטודיו "חי" למחר ולסיים את המלאכה והתוצר אכן יצא מקסים.

לשמחתנו הרבה, לני החלים. לטעמו היה זה בזכות אותה תרומה ומי אנחנו שנחלוק עלינו. לסט של לני חסרה יד ואת זו תרמו אביחי ויהודית רוזנטל. סט הרימונים ההדור משמש אותנו עד היום בחגי תשרי. לא תם ולא נשלם הסיפור בפרוכות, סט, רימונים חגורות ומעילי תורה.

תמיד במרכז העשייה

הרבה נעמה דפני-קלן

הקהילתית היומיומית.

לאורך השנים, עם כל שינוי, צמיחה והתפתחות של הקהילה ולצידה כניסה של רכזת חדשה, שינה התפקיד את פניו והתפתח בהתאם. בקמץ עבדו חמש רכזות מאז ועד היום: יהודית גרוב, דורית גולדברג, ליאת נבו, הדס דיקמן וגליה כהנא-פרידמן.

נביא בפניכם חלק ממילות הפרידה של הרכזת ליאת נבו, עם סיום תפקידה:

"כשאני עומדת פה היום אתכם אין בי אלא תחושה שבורכתי בברכה גדולה של להיות חלק מתוך משפחת קמץ. ואני לא סתם בוחרת

לאורך השנים עבדו בקמץ מספר רכזות קהילה. רכזות הקהילה הן הכוח המניע של הקהילה בתחומים רבים, קטנים כגדולים, לצד הרב מאיה, היו"ר, הגזבר והועד כולו. החל בהפעלה ובליווי של ועדות ומתנדבים, בארגון ובהפקת אירועים ופעילויות קהילתיות, בארגון אירוחים, בליווי עבודת אגפי הקהילה השונים ועוד. במוקד עומדים תמיד ההיכרות והקשר האישי עם חברי הקהילה, השותפים בעשייה

קהילת מבשרת ציון התברכה בכמות מתנדבים התורמים לה בחיי היומיום. תרומות קטנות כגדולות בתחומים רבים. משום הכמות הרבה של המתנדבים לא נזכיר שמות, על מנת שלא לשכוח אף אחד, אך נספר מקצת מהסיפורים.

בחגי תשרי כל שליחי הציבור של קמץ הינם מתנדבים, המתכנסים יחד בניצוחה של הרב מאיה ורפרנטית לפיתוח קול להתכונן לחגים: לכחכח בגרונות, לרענן את התפילות והפיוטים ולחלק את הקטעים בתפילה. הכל נעשה ברצינות ובמקצועיות ולרגע שוכחים שמדובר באנשים עובדים; חוקרים באוניברסיטה, הופאים, בעלי מקצועות אחרים שתורמים מכשרונותיהם ומצליחים לקיים את כל תפילות חגי תשרי בכוחות משותפים – ללא אף חזן או שליח ציבור בשכר.

בכל פעם מחדש אנחנו נפעמים מהעוצמה שזה מקרין על קהילתנו. בקהילה מתקיימות קבוצות וועדות רבות מסוגים שונים – כולם פרי פעילות המתנדבים. כך למשל, הוועד המנהל שלנו מורכב מעשרה מתנדבים, הנפגשים אחת לחודש לדון בענייני מדיניות, להתעדכן בדברים שקרו ויקרו, לדון בסוגיות שונות ובעצות המצריכות פתרון. הם מנווטים את הספינה הקהילתית הדינמית לשוט במים שקטים. אתר האינטרנט עבר שדרוג בהובלה של וועדת האינטרנט, בניסיון לחדש, לשפר, לפרסם ולהנגיש את המידע לציבור וועדת הארכיון שקדה על איסוף סידור ושימור של חומרים שונים המתעדים את התפתחות הקהילה. וכל נשכח: את כל משפחות החברים, המתגייסות מידי מספר שבועות לארח את חברינו מקהילות רפורמיות בארה"ב ושוקדות על הכנת ארוחות ליל שבת טעימות; ואת חברי וועדת הקהילה, שאמונים על הכרות ורישות בין חברים בקהילה, והושטת יד לחברים בעיתות שמחה או עצב, כמו ביקור חולים, בישולים ועוד; ואת החברים והחברות שעוזרים בקישוט הבניין לקראת החגים, ב"דחיפת" פרויקטים קהילתיים שונים (מצאית מרצים בהתנדבות. המחזות פרקים ממגילת אסתר, עריכת תרגומים לקראת הפקת חומרים פרסומיים בשפות שונות), בניהול "קופת הקהילה" ועוד.

קצרה היריעה מלספר על כולם, ועל כן נסיים בשיר הלל לכל המתנדבים באשר הם. שיר שכתבו הרב מאיה ליבוביץ וגליה פרידמן רכות הקהילה, לכבוד ערב הוקרה למתנדבים שנערך בשנת 2007.

בקמץ חברים כיום כ-200 משפחות. לאורך השנים מצטרפים חברים אל הקהילה בצורות שונות ומגוונות ומוצאים בה בית. יש הנרשמים לחוג בר/בת מצווה, ובעקבות התהליך האישי שעובר הילד, המשפחה כולה מתחברת. יש אשר מתרכזים בלימוד מן המקורות במסגרת פעילות הקהילה ולא דווקא בתפילה בבית הכנסת. ויש את אלה שבית הכנסת בנפשם ומגיעים באופן קבוע לתפילה בשבתות ובחגים. איש איש והחיבור שלו אל הקהילה והמשמעות שהוא נותן לקשר בין יהדות לישראליות. נביא בפניכם טעימה אחת מרשמים של משפחה שהצטרפה אל הקהילה ונמצאת עמנו עד היום.

הסיפור של משפחת אילון

אלגרה אילון, חברת קהילה

כאשר ביקשה לבוא לביתנו – לא האמנתי למשמע אוזני – רב בא הביתה? הרב מאיה הגיעה מחוייכת וינחחה והסבירה לנו מייד, שאומנם מדובר בבר המצווה של רועי אך זהו תהליך בו כל המשפחה שותפה לו. כך הגעתי ביחד עם רועי ואחיו הקטן יובל לתפילות השישי. את "האימונים" על התפילות והזמירות היינו עושים במהלך נסיעותינו בדרכים. הבנים התחחו ביניהם בזיכרון השירים, המזמורים, התפילות וסדרם. בקצור, המשפחה כולה למדה, באמצעות הבנים, מי הם אותם "הרפורמים" מה הן נגינותיהם, מה תפקיד הילדים, ובעיקר מה הוא המקום שהכי נוח לנו לשבת בו ועוד ועוד.

מאז עברנו עוד שנים בקהילה. המסלול לשני בני היה ברור מאוד. הם השתלבו באופן פעיל בתנועת הנוער – נוער תל"ם, כחניכים ואחר כך כמדריכים; הם השתלבו בנגינה בבית הכנסת כליל שבת, רועי סיים שנת שירות במכינה של התנועה הרפורמית ביפו, וגם יובל מכון למסלול דומה. בקיצור – הקהילה, בית הכנסת והמוסדות הקשורים בו הפכו לחלק בלתי נפרד מחיי ילדי. גם אני השתלכתי בוועדת הכרות ורישות של הקהילה, היוזמת פעילויות להעמקת הקשר בין החברים.

בני גדלו. בנותי נישאו. בשבת האחרונה שוב ניג יובל כהרגלו בבית הכנסת. רועי, הגיע גם הוא לתפילה בבית הכנסת מלווה בחברותו שביקשה להכיר את המקום. בתי הבכורה, אשר חזרה בתשובה, פקדה ביחד עם בעלה את בית הכנסת הספרדי בעין חמד. בתי השנייה נסעה לעשות שבת בבית מחותנה הדתיים בבית אל. יאיר ואני נשארו בבית עם הנכדה הדתייה שלנו, שמחים ומתמוגגים.

לכל אחד מילדינו יש את היהדות שלו; את הדת, את המצוות, את המסורת ואת ההווה שלו. אנחנו יחד כמשפחה לומדים להכיר את הזרמים השונים אצלנו בבית, מכבדים את הדרך שכל אחד עשה ושמחים בדרך שכל אחד בחר. ביום שישי ניתן לשמוע אצלנו קידוש בנוסח אשכנז או בנוסח ספרדי – תלוי מי עושה את הקידוש; יהיו ניגונים רבים, תלוי מי בחר את השיר ומי בחר את המנגינה.

ואסיים בתודה ענקית לרב מאיה שאפשרה לי להחזיר את המשמעות של בית הכנסת לבית שלי.

הגענו למבשרת מאילת. חברים המליצו: "כאן יוצאים מהבית לתוך היער". ליושבי המדבר כמון, יער היה בבחינת שיא השאיפות. אז ארזנו ובאנו. באותה נשימה הם הזכירו את בית הכנסת הרפורמי – "זה המקום בו נפגשים כל החברים" הם אמרו. אז ניסינו...

לראשונה הגענו לבית הכנסת כשעוד התקיים במבנה חטיבת הביניים, האמת שלא כל כך התחברנו והרגשנו שזה לא ממש בשבילנו. מאחר וגם אני וגם בעלי יאיר "גדלנו" בבתי כנסת ספרדיים, עם זמירות מבית אבא, הניגונים החדשים ממש "לא עשו לנו את זה". אחר כך ניסינו שוב ביום כיפור אך הצפיפות ביחד עם הסגנון שלא הובן לנו אז, שוב גרמו לנו לחשוב שזה לא לנו.

כשבתנו הבכורה היתה בשנה השביעית ללימודיה, בחרה להשתתף בפרויקט לימודים בחו"ל. לצורך הפרויקט נדרשה להכיר את סוגי בתי הכנסת שיש בארץ ישראל. ראשית פקדנו את בתי הכנסת "הרגילים" – שם נתקלנו שוב ושוב בחומה בצורה. לא זו בלבד שלא הצלחנו לשוחח עם הרב, אלא שאת כל המפגשים עם אנשי בתי הכנסת אפפה "ראת קודש" מפני נושאי המשרה הגברים.

משימה זו החזירה אותנו שוב אל בית הכנסת הרפורמי, שבראשו עומדת אישה – הרב מאיה. כאן התמונה היתה שונה בתכלית. הרב מאיה הזמינה את בתי להדליק את נרות השבת, וסיפרה לכל באי בית הכנסת, מי זו "הגברת הצעירה". מבחינתי היה זה שוק לראות כיצד הרב מאיה מדברת עם בתי כאל שווה בן שווים ונותנת לה במה.

מאז עברו מספר שנים עד שהתדפקנו שוב על דלתות בית הכנסת. הפעם היה זה בר המצווה של בנו רועי. "אין ברירה" צריך לשבו ולחפש בית כנסת. לאן הולכים? עם מי מדברים? היה לי בחר שאני חוזרת ל"גברת" הזו, שכבר הבחנתי ביכולותיה עם ילדים. התקשרתי לבית הכנסת, שוחחתי עם הרב מאיה, שגם בפעם הזו הצליחה להפתיע אותי

עצדק חברתי

גליה כהנא-פרידמן, רכזת הקהילה

הקליטה בסיוע בתחומים שונים, אחרים פעילים במתן הרצאות וסדנאות במסגרת המועדונים לאישה וארגונים אלה משיבים בדרכם שעות לבנק.

בנק הזמן - "מפגש חברים במרכז הקליטה"

בשנת 1994 הגיעו למרכז הקליטה במבשרת כ- 15 משפחות פליטים מבוססיה סרייבו, אשר נעקרו מבתיים בעקבות המלחמה הטרגית שהתרחשה שם. הפליטים הגיעו למרכז הקליטה במבשרת ו"אומצו" ע"י חברי הקהילה. החברים תרמו להם רהיטים ועזרים לבית, והזמינו את החברים להתארח בבתיים לבילוי שבת באופן קבוע. החיבור המרגש הוביל לקשרי ידידות מופלאים.

איסוף מזון למען משפחות נזקקות

מפגש חברי הקהילה עם הפליטים מבוסניה

קמץ חרטה על דגלה לשלב בין פעילויותיה גם עשייה ונתינה חברתית. ביטויים רבים לכך: כך למשל, תורמת קמץ פעמיים בשנה סלי מזון ותלושי ביגוד למשפחות נזקקות ביישוב. הסלים נאמדים ומחולקים בסיוע נוער תל"ם.

במסגרת מנהג משלוחי המנות בחג הפורים תורמים גני קמץ מידי שנה את משלוחי המנות לארגונים ביישוב ומחוצה לו, ובהם: ארגון אור שלום, המחלקה האונקולוגית לילדים בב"ח הדסה ועוד.

פרויקט הדגל של הקהילה בתחום הצדק החברתי הוא פרויקט בנק הזמן, הקיים מזה כשבע שנים. הפרויקט מאפשר "סחר חליפין" בין חברים ביישוב, כאשר המטבע עובר לסוחר הוא מטבע שעות. כך כשדוד מלמד את חדווה אנגלית, והיא מבשלת ליונה לשבת, ויונה מגן את הגינה של ברכה והיא שומרת על ילדיה של סמדר - נוצרת רשת חברתית ענפה, של חברי קהילה, במובן הרחב של המילה. בנק הזמן מהווה בזאת גשר וקשר בין אנשים הבאים מרקעים שונים.

כמו כן, חלק משעות חברי הבנק מושקעות בהחלפת שירותים עם ארגונים חברתיים ביישוב ולמענם. למשל: רבים מחברי הבנק פעילים במרכז

איך זה להיות מתנדב

על משקל איך זה להיות עץ של דתיה בן דור

מוגש באהבה לכל המתנדבים
(כתוב בלשון זכר ומתכוון גם ללשון נקבה)

פעם שאלתי מתנדב:

מתנדב: איך זה להיות מתנדב?

אתה בוודאי מתלוצץ

אמר המתנדב

לא ולא אמרתי

ברצינות גמורה

זה טוב או רע?

רע - תמה המתנדב - מדוע?

ולא אכפת לך שאתה בקהילה

תקוע רוב השבוע?

אינני תקוע אני הרי נטוע

אני אחד הנטעים הרבים וגם הבוגרים

שעושה למעני בעזרת אחרים

וידוע אני שהעשייה היא כקרן

שאת פירותיה אני אוכל בעולם הזה

והקרן קיימת לי לעולם הבא

ומהם פירותיה הסבר - בקישתי

פירותיה הם זכות הנתינה.

הנתינה מעשירה אותי בחוויות

ונטעת בי אהבה לבריות

ומחזקת את שורשי ואת עלויותי

ומלמדת אותי ענווה מהי

בנותני לאחרים אני לומד

שאני יחיד בעולם

שנטעו בו עצים לפני

ויטעו בו עצים אחרי

ושלזמן שאני כאן במלון האורחים הקרוי עולם

יכול אני להסתכל בספוק ובשמחה

על תרומתי הברוכה

אני אוהב אותך מתנדב, אמרתי

והלכתי אל קהילתי

והתנדבתי בעצמי

